

Oppfølging og ivaretagelse etter alvorlige hendelser

UNDERSØKELSE ETTER DRUKNINGSTRAGEDIEN I TROMSØ

Oppfølging og ivaretagelse etter alvorlige hendelser

Publisert 15. juni 2021

ISBN 978-82-8465-016-6

I samsvar med lov om helsemessig og sosial beredskap [\(74\)](#) og forskrift om krav til beredskapsplanlegging [\(75\)](#) skal kommunene ha beredskapsplan for hvordan de skal håndtere kriser og katastrofer. Etter hendelsen mobiliserte kommunen krisestab i tråd med kommunens beredskapsplan. Dette er et tidsbegrenset tiltak. Her hadde krisestaben først og fremst oppgaven med å håndtere myndigheter og media. Staben undersøkte også om det var gitt forsvarlige tjenester til familien. Her fant de ingen uregelmessigheter.

En så alvorlig hendelse som den i Tromsø rammer først og fremst familien. Men også det nærmeste nettverket, bekjente, kommunalt ansatte og lokalmiljøet ble sterkt preget.

Adam opplevde i liten grad at det var noen fra kommunen som ivaretok ham etter tragedien.

Mann leier et barn i hver hånd. Familie. Far med barn. Illustrasjon i farger.

Også medarbeidere i kommunen savnet en mer systematisk krisehåndtering og oppfølging. Flere av dem forteller at intervjuet med Ukom var deres første anledning til å få snakke om egne opplevelser. De var bekymret for at andre berørte heller ikke fikk nok støtte i tiden etter tragedien. Noen forteller at flere flyktninger hadde sterke reaksjoner. Dette gjelder for eksempel medelever ved voksenopplæringen.

Kommunens psykososiale kriseteam var en del av mobiliseringen, og teamet var i kontakt med noen av de berørte tjenestene.

Ukoms vurdering:

- Det er en risiko for at ikke alle berørte i en hendelse blir ivaretatt av kommunen.
- Det er en risiko for at medarbeidere ikke blir ivaretatt.

Ifølge Helsedirektoratets veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer (76) skal psykososialt kriseteam ha ansvar for tidlig innsats ved psykososial oppfølging. Kriseteamene skal i tillegg medvirke til at berørte enkeltpersoner, familier og lokalsamfunn får tilbud om forsvarlig psykososial oppfølging og støtte fra det ordinære tjenesteapparatet i etterkant av kritiske hendelser.

God ivaretagelse har også betydning for medarbeideres trygghet og dermed kvaliteten i tjenesten. Oppfølgingen er også en del av helse- og omsorgstjenestenes sørge-for-ansvar. Kommunene har stor frihet i hvordan de organiserer og legger til rette for slik oppfølging.

I Tromsø er ordningen med psykososialt kriseteam organisert som en frivillig ordning. Kapasitet og responstid kan derfor variere, og det er ikke sikkert at alle som trenger tilbudet får det. Gjennom informantene får vi inntrykk av at medarbeidere, ledere og stab har ulik forståelse av hvem som skal ivareta de berørte og hvor langt og lenge ansvaret rekker.

Ukoms vurdering:

- Det er en risiko for at kommuner i sin krisehåndtering ikke sørger for oppfølging i alle nivå i egen organisasjon ved svært alvorlig hendelse.

Det er viktig å nå både de som er direkte og indirekte involvert og i tillegg de som ikke er ansatt, for eksempel fastlegene. Kommuneledelsen var opptatt av å avdekke eventuell svikt i det tilbudet Sarah hadde mottatt. Krisehåndtering og oppfølging i ettertid er ikke evaluert av kommunen.

En av moskeene i Tromsø inviterte ulike instanser til dialog etter hendelsen. Dette vurderer Ukom som et viktig initiativ, selv om det ikke ledet til konkrete oppfølgingstiltak.

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924